CURRENDA

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

A. D. 1937 Nrus II

Nr 544/37.

FRANCISZEK LISOWSKI

z Bożego Miłosierdzia i św. Stolicy Apostolskiej łaski
BISKUP TARNOWSKI

CZCIGODNEMU KSIĘDZU JÓZEFOWI BUKOWCOWI, PROBOSZCZOWI I WSZYSTKIM PARAFIANOM W GROBLI PZESYŁA POZDROWIENIE W CHRYSTUSIE!

Ojciec św. Pius XI., uwzględniając prośbę mieszkańców wsi Ispiny i Krzykówki, zarządził dekretem św. Kongregacji Konsystorialnej, wydanym w dniu 28 listopada 1936 Nr 556, wyłączenie obydwóch tych wsi ze związku parafialnego z kościołem parafialnym w Niepołomicach Archidiecezji Krakowskiej, a przyłączenie ich do kościoła parafialnego w Grobli Diecezji Tarnowskiej.

Nuncjatura Apostolska w Warszawie, której wykonanie woli Stolicy Apostolskiej poruczono, upoważniła Nas pismem z dnia 17 grudnia 1936 Nr 13715 do wprowadzenia w życie Dekretu Apostolskiego.

Zarządzamy zatym niniejszym naszym pismem, że wszystkich katolickich mieszkańców wsi Ispiny i wsi Krzykówki, przynależnych dotychczas do kościoła parafialnego w Niepołomicach, przyłączamy z dniem dzisiejszym na stałe do kościoła parafialnego w Grobli ze wszystkimi prawami, jakie Kościół przyznaje parafiom i ze zobowiązaniami, jakie na nich nakłada.

Witamy gorąco wszystkich mieszkańców wsi Ispiny i Krzykówki w imieniu Diecezji Tarnowskiej. Niech Najświętsza Maria Panna — szczególna Patronka naszej Diecezji, zapewni im w nowej parafii zbawienie duszy, a ich domom stałą pomyślność.

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi i wszystkim zawsze Nam drogim parafianom w Grobli udzielamy z serca naszego Arcypasterskiego Błogosławieństwa.

W Tarnowie, w uroczystość M. B. Gromnicznej 2. II. 1937.

Ks. Dr Ignacy Dziedziak
kanclerz.

† FRANCISZEK Bp.

Corrigenda.

W poprzednim numerze Kurendy skonstatowano, że na stronie 2, w instrukcji o poście opuszczono pod II, d, słowo „oraz soboty wielkopostne". Wiersz wymieniony powinien brzmieć: d) we środy i soboty suchodniowe oraz soboty wielkopostne. To samo opuszczono na str. 3. III. d.

Wigilię W. W. Ś. Ś. pominięto w tym roku, bo przypada w niedzielę.

O zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85/36).

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. Państwowemu podatkowi gruntowemu podlegają wszelkie grunty z wyjątkiem wymienionym w art. 2.

Art. 2. Od państwowego podatku gruntowego wolne są:

1) grunty podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości;

2) grunty należące do wyznań przez Państwo uznanych, z których dochody przeznaczone są stale i wyłacznie na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych osób;

3) grunty pod cmentarzami;

4) grunty pod torami kolejowymi oraz pod publicznymi: drogami, placami i parkami;

5) grunty użytkowane przez publiczne szkoły powszechne oraz grunty użytkowane wyłącznie w celach naukowych lub doświadczalnych przez szkoły rolnicze i instytucje naukowe lub przez należące do instytucyj publicznoprawnych zakłady doświadczalne;

6) grunty i lasy państwowe pozostające w zarządzie wojska, użytkowane w celach wojskowych, a nie w celach osiągnięcia dochodu;

7) nieużytki, do których zalicza się lotne piaski, bagna, rojsty, strome stoki i parowy, nie nadające się do użytkowania jako

grunty orne, leśne, łąki lub pastwiska, skały, szutrowiska, okopy doły po żwirze, torfie, glinie, piasku itp. oraz grunty pod wodami otwartymi;

8) grunty osad objętych postępowaniem scaleniowym lub powstałych w wyniku scalenia — na przeciąg lat 3, licząc od półrocza, następującego po wyborze lub wyznaczeniu rady uczestników scelenia; grunty te podlegają jednak obowiązkowi opłacania dodatków do tego podatku na rzecz związków samorządu terytorialnego; zwolnienia nie stosuje się do gruntów, których scalenie zostało zaniechane;

9) grunty, które były zwolnione od państwowego podatku gruntowego jako nieużytki, a na których założono sztuczne gospodarstwo rybne lub dokonano innych inwestycyj, umożliwiających ich eksploatację — na przeciąg lat 5, licząc od roku następnego po przeprowadzeniu inwestycyj;

10) całkowicie lub częściowo w zależności od stopnia zmiejszenia się wartości użytkowej lasów ochronnych na skutek zarządzonych ograniczeń w użytkowaniu — grunty pod lasami, uznanymi za ochronne dlatego, że:

a) zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin,

b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypaniem,

c) przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów,

d) mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa,

e) mają znaczenie przyrodniczo-naukowe;

11) grunty zalesione, a nie będące poprzednio gruntami leśnymi;

a) uznane przez właściwą władzę za więcej nadające się do uprawy leśnej;

b) na których zalesienie właściwa władza udzieliła zezwolenia na przeciąg lat 30, licząc od roku następnego po dokonaniu sztucznego zalesienia;

12) nieużytki, zalesione na podstawie przepisów o zalesianiu niektórych nieużytków, a także nieużytki dobrowolnie zalesione

w sposób sztuczny — na przeciąg lat 50, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia.

Art. 6. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — państwowy podatek gruntowy pobiera się w wysokości 40% czystego dochodu katastralnego, uwidocznionego w katastrze podatku gruntowego, a wyrażonego w złotych.

Art. 7. (1) Od płatników, opłacających od swych gruntów, położonych w granicach jednego powiatu, tytułem państwowego podatku gruntowego więcej niż 110 zł. rocznie, pobiera się nadto oddzielny dodatek. Dodatek ten wynosi od płatników, opłacających rocznie państwowy podatek gruntowy od gruntów położonych w granicach jednego powiatu:

od	110	zł.	do	200	zł.	— 10%	tego	podatku
„	200	„	„	550	„	— 20%	„	„
„	550	„	„	1.250	„	— 30%	„	„
„	1.250	„	„	2.650	„	— 40%	„	„
„	2.650	„	„	4.400	„	— 50%	„	„
„	4.440	„	„	6.150	„	— 60%	„	„
„	6.150	„	„	8.880	„	— 80%	„	„
powyżej				8.800	„	— 100%	„	„

(2) Jeżeli posiadłość ziemska, stanowiąca jednostkę podatkową, należy do kilku współwłaścicieli, z których każdy ma część faktycznie wydzieloną i samoistnie gospodarowaną, wówczas dodatek przewidziany w ust. (1), oblicza się dla każdego właściciela oddzielnie.

Art. 8. (1) Od płatników, którzy od swych gruntów, położonych w granicach jednej gminy, opłacają rocznie:

1) nie więcej niż 10 zł. państwowego podatku gruntowego — pobiera się tylko 50% tego podatku,

2) powyżej 10 zł. do 35 zł. państwowego podatku gruntowego — pobiera się tylko 80% tego podatku. Ulgi te przyznaje się przy poborze pierwszej raty.

(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy tych płatników, których grunty znajdują się w promieniu 10 km. od miast, liczących ponad 100.000 mieszkańców.

Art. 9. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

Art. 10. Państwowy podatek gruntowy płatny jest w dwóch równych ratach: od dnia 30 kwietnia do 15 listopada.

Art. 11. Miarą powierzchni do wymiaru podatku gruntowego jest hektar. Od gruntów, których powierzchnia nie przekracza 1 hektara, pobiera się część stawki odpowiednio do ilości arów.

Art. 12. (1) Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia półrocza, następującego bezpośrednio po zajściu okoliczności faktycznych, uzasadniających wymiar państwowego podatku gruntowego. W tym samym terminie powstaje obowiązek podatkowy dla nabywcy gruntów.

(2) Obowiązek podatkowy wygasa z końcem półrocza, w którym zaszły okoliczności faktyczne, uzasadniające zwolnienie od podatku. W tym samym terminie wygasa obowiązek podatkowy zbywcy gruntów.

Art. 14. (1) Dodatki do państwowego podatku gruntowego na rzecz związków samorządowych nie mogą dla poszczególnej jednostki podatkowej przewyższać w łącznej sumie 50% ogólnej kwoty państwowego podatku gruntowego wraz z oddzielnym dodatkiem, przewidzianym w art. 7 dekretu Prezydenta Rzyczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593).

(2) W wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie przypadkach, może Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu pozwolić na podwyższenie tej normy do 70%, ale tylko w stosunku do tej części państwowego podatku gruntowego, która nie obejmuje oddzielnego dodatku, przewidzianego w art. 7 dekretu, powołanego w ust. (1).

Art. 20. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r., z wyjątkiem przepisu art. 2, pkt 10, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1938 r.

(2) Z dniem wejścia w życie przepisów dekretu niniejszego uchyla się wszelkie przywileje i zwolnienia w państwowym podatku gruntowym oraz wszystkie przepisy sprzeczne z dekretem niniejszym, w szczególności zawarte:

1) w rosyjskiej ustawie o podatkach bezpośrednich (Zbiór Praw ces. ros. tom. V),

1) w austriackiej ustawie z dnia 24 maja 1869 r. o podatku gruntowym (Dz. u. p. austr. Nr. 88),

3) w pruskiej ustawie z dnia 21 maja 1861 r. o podatku gruntowym (Zb. ust. prus. str. 253, w pruskiej ustawie z dnia z dnia 14 lipca 1893. o uchyleniu podatków bezpośrednich (Zb. ust. prusk. str. 119) i w pruskiej ustawie z dnia 14 lipca 1893 r. o daninach komunalnych (Zb, ust. prusk. str. 162),

4) w węgierskiej ustawie z dnia 18 marca 1909 r. o podatku gruntowym (Zb. Pr. państw. z dnia 1 kwietnia 1909 r.).

5) w ustawie z dnia 17 czerwca 1921 r., o poborze na rzecz Skarbu Państwa dodatku do podatków: gruntowego, podymnego, domowo-klasowego i budynkowego oraz unormowaniu poboru podatku gruntowego na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jako też powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, białowieskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz 372),

6) w ustawie z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych, tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505),

7) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski.*

Orzeczenie N. T. A. o szarwarkach.

Najwyższy Trybunał Administracyjny L. Rej. 6344/32. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Najwyższy Trybunał Administracyjny w składzie: Przewodniczący Sędzia Żabicki i Sędziowie: Pędowski, Okulicz, przy udziale protokólanta Przeorskiego, w sprawie ze skargi Ks. Ilji Oreńczuka w Śniatynie na orzeczenie Wydziału Powiatowego w Śniatynie z dnia 27 kwietnia 1932 r. L. I. 18/22/31 w przedmiocie powinności szarwarkowych, po przeprowadzonej dnia 12 kwietnia 1934 roku rozprawie, a to po wysłuchaniu sprawozdania sędziego sprawozdawcy, uchyla zaskarżone

orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, oraz zarządza zwrot opłaty od skargi.

Powody:

Magistrat m. Śniatynia wezwał Ilję Oreńczuka, gr. kat. proboszcza w Śniatynie, do powinności szarwarkowej za lata 1929—1932, zamienionej na opłatę pieniężną w ogólnej sumie 461 zł. 34 gr. Odwołania przeciwko powyższemu wymiarowi nie uwzględnił Wydział Powiatowy w Śniatynie, orzeczeniem z dnia 27 kwietnia 1932 r. Nr. I. 18/22/31.

Orzeczenie to jest przedmiotem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, w którym skarżący ks. Oreńczuk zarzuca, że według § 89 obowiązującej dotąd ustawy gminnej z dnia 13 marca 1889 r., do posług i robót nie mogą być pociągani pasterze dusz co do ich kongruy. Tego rodzaju zwolnienie nie zostało wcale uchylone ustawą o budowie i utrzymaniu dróg publicznych z dnia 10 grudnia 1920 r., albowiem wspomniana ustawa uchyliła tylko te poprzednie przepisy o budowie i utrzymaniu dróg, które pozostają z nią w sprzeczności, przepis zaś § 89 w sprzeczności z ustawą drogową bynajmniej się nie znajduje. Nie ma tutaj znaczenia okoliczność, że art. 33 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r., traktujący o zwolnieniach od świadczeń drogowych, nie wymienia wyraźnie duszpasterzy, ponieważ zwolnienie od świadczeń przysługuje skarżącemu z mocy § 89 ustawy gminnej z 1889 r.

Odpowiedź władzy pozwanej Najwyższy Trybunał Administracyjny pominął jako wniesioną bez dołączenia odpisu.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje: Władza pozwana w zaskarżonym orzeczeniu wywodzi, że obowiązek świadczeń ciąży na skarżącym, ponieważ § 89 ustawy gminnej z 1889 r. nie ma mocy obowiązującej, gdyż od świadczeń drogowych zwolnione są jedynie osoby i instytucje, wymienione w art. 33 ustawy drogowej, wśród których duchowni nie są wyszczególnieni.

Najwyższy Trybunał nie podzielił tego stanowiska władzy pozwanej, gdyż już uprzednio w wyroku swym z dnia 17 maja 1933 r. L. rej. 251/31 w sprawie ze skargi ks. Piotra Mekełyty, gr. kat. proboszcza w Stebniku, orzekł i uzasadnił, że ustawodawca, ograniczając się w art. 33 do uregulowania kwestii zwolnień od świadczeń przewozowych, nie naruszył postanowień o zwolnieniach od świadczeń osobistych, przewidzianych w innych przepisach prawnych, a tym samym nie naruszył tych postanowień gminnych ustaw galicyjskich, które zwalniają duszpasterzy od posług i robót. Na szczegółowe motywy, w tym wyroku wyłożone, powoduje się Najwyższy Trybunał Administracyjny na podstawie § 57 swego re-

gulaminu, Dz. Ust. poz. 968/1932. Z powyższych względów Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że władza pozwana, zatwierdzając pociągnięcie skarżącego do obowiązku świadczeń, oparła się na mylnej wykładni art. 33 ustawy drogowej z dnia 10 grudnia 1920 r., Dz. Ust. poz. 32/1921, i § 89 ustawy gminnej z 13 marca 1889 r., Dz. Ust. kraj. Nr. 24, wobec czego uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z ustawą, i zarządził zwrot opłaty. — Warszawa, dnia 12 kwietnia 1934 r. Podpisy: (—) Żabicki, (—) Pędowski, (—) Okulicz".

Powyższe zasadnicze orzeczenie N. T. A. powinno dopomóc WW. Księżom Proboszczom do obrony przed nieprawnym żądaniem od nich, jako beneficjatów, powinności szarwarkowych.

O dyżurach kościelnych nauczycieli.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 września 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli Dz. U. R. P., z dnia 8 paźdz. 1936 r. Nr. 77, poz. 542.

Na podstawie art. 14, 29 ust. 2, 30 i 98 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) ze zmianami, wprowadzonymi rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), zarządza się co następuje:

§ 2. Tam, gdzie młodzież szkolna w ciągu roku szkolnego w niedzielę i święta, wskazane w zarządzeniach władz szkolnych, bierze udział zbiorowo w nabożeństwach, specjalnie dla niej urządzanych, nauczyciele obowiązani są zarówno w czasie zbierania się młodzieży, jak i w czasie nabożeństwa, względnie kazania (egzorty), pełnić opiekę nad młodzieżą i wykonywać nadzór nad jej zachowaniem się. Jeżeli w szkolę pełni służbę kilku nauczycieli, dyrektor lub kierownik może zarządzić kolejne dyżury, uwzględniając konieczność wyznaczenia na każdy dyżur takiej liczby nauczycieli, któraby czyniła zadość potrzebie roztoczenia istotnej opieki i nadzoru nad młodzieżą. *(—) W. Świętosławski.*

Minister W. R. i O. P.

Tarnów, dnia 8 lutego 1937.

Ks. Dr Ignacy Dziedziak — ***† FRANCISZEK, Bp***

kanclerz.

Nakładem Kleru Diecezjalnego. Z Drukarni Diecezjalnej w Tarnowie.